

Rajka és Vidéke Takarékszövetkezet
9224 Rajka
Kossuth L. u 37/A.

Ügyintéző neve: Császár Péter
Telefon: 428-2600/17-43
E-mail: csaszarp@mnbb.hu
Telefax: 428-2536
Ügyszám: PFE/000083/2010.
Iktatószám: MNB/025554/2010
Budapest, 2010. november 30.

HATÁROZAT

Tárgy: Helyszíni ellenőrzés lezárása bírság alkalmazásával

A Rajka és Vidéke Takarékszövetkezetnél (9224 Rajka, Kossuth L. u. 37/A) (a továbbiakban: takarékszövetkezet) a PFE/000083/2010 ügyszám alatt hivatalból lefolytatott hatósági ellenőrzési eljárás alapján az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozom:

I. Kötelezem a takarékszövetkezetet, hogy

1. a fedezetlen fizetési megbízásokat a számlatulajdonosokkal kötött megállapodásban rögzített határidőnek megfelelően állítsa sorba. Megállapodás hiányában a fedezetlen fizetési megbízásokat utasítsa vissza.

Határidő: 2011. február 15.

Az előírt kötelezettségek teljesítésének igazolása érdekében a takarékszövetkezet küldje meg az ellenőrzést megindító MNB/014561/2010 iktatószámú végzés mellékletében részletezett 7, 11. és 13. számú adattábláit 2011. február 16 - február 28. időszakra vonatkozóan, továbbá küldje meg az előírásnak való megfelelést igazoló dokumentumokat (például a módosított keretszerződés hatályba léptetett változata). Az említett időszakban sorbaállított azon felhatalmazó levelek szkennelt példányát is küldjék meg, melyeknél teljesítés is történt a sorbaállítás ideje alatt. A takarékszövetkezet a fenti dokumentum megküldési kötelezettségeinek 2011. március 10-ig tegyen eleget.

2. csak abban az esetben teljesítsen részfizetést a felhatalmazó levélen alapuló beszedésekre, ha erről az ügyfeleivel a szerződéses feltételekben vagy a felhatalmazó levélben megállapodott.

Határidő: 2011. február 15.

Az előírt kötelezettség teljesítéséről szóló tájékoztatását és az azt alátámasztó dokumentumokat (például módosított keretszerződés hatályba léptetett változata) 2011. március 10-ig küldje meg.

3. a beérkező fizetési megbízás összegét a takarékszövetkezet a saját számláján történt jóváírást követően haladéktalanul lássa el értéknappal és oly módon írja jóvá a kedvezményezett fizetési számláján, hogy azzal a kedvezményezett azonnal tudjon rendelkezni. A kedvezményezett fizetési számláján alkalmazott jóváírási értéknap ne legyen későbbi annál a munkanapnál, mint amikor a fizetési művelet összegét a saját számláján jóváírták.

Határidő: 2011. január 15.

Az előírt kötelezettség teljesítésének igazolása érdekében a takarékszövetkezet az ellenőrzést megindító MNB/014561/2010 iktatószámú végzés mellékletében részletezett 22. számú adattáblát 2011. január 17 - 21. időszakra vonatkozóan kitöltve 2011. március 10-ig küldje be.

4. a beérkező csoportos beszédést a kedvezményezett által a fizetési megbízásban meghatározott terhelési napon teljesítse.

Határidő: 2011. január 15.

Az előírt kötelezettség teljesítésének igazolására a takarékszövetkezet az ellenőrzést megindító MNB/014561/2010 iktatószámú végzés mellékletében részletezett 10. számú adattáblát 2011. január 17 - 31. időszakra vonatkozóan kitöltve 2011. március 10-ig küldje be.

A takarékszövetkezet a fentiekben előírt beszámolási kötelezettségét az MNB Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás szakterület részére köteles teljesíteni, és az előírt adatokat elektronikus adathordozón megküldeni.

II. A takarékszövetkezetet

500.000 Ft, azaz ötszázezer forint összegű

BÍRSÁG MEGFIZETÉSÉRE K Ö T E L E Z E M.

A kiszabott bírságot jelen határozatom jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül kell a Magyar Nemzeti Bank 19017004-00000309-00000000 számlájára történő átutalással - „bírság” megjelöléssel, valamint a határozat iktatószámának feltüntetésével - megfizetni.

A bírság megfizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék kerül felszámításra, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öt része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótlékot a Magyar Nemzeti Bank fent hivatkozott számú számlájára kell átutalással - „késedelmi pótlék” megjelöléssel, valamint a határozat iktatószámának feltüntetésével - megfizetni.

A bírság önkéntes megfizetésének elmaradása esetén az MNB hatósági átutalás útján hajtja be a takarékszövetkezet jelen határozatból eredő lejárt tartozását.

A jelen határozatom ellen - közigazgatási eljárás keretében - fellebbezésnek helye nincs. A határozat bírósági felülvizsgálata a közléstől számított harminc napon belül, jogszabálysértésre hivatkozással a Fővárosi Bíróságtól keresettel kérhető. A Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevelet 3 példányban a Magyar Nemzeti Banknál kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként részére postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2001. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: MNBtv.) 29. §-a (1) bekezdésének e) pontja és (2) bekezdése alapján, az MNB/014561/2010 iktatószámú végzéssel, PFE/000083/2010. ügyszámmal 2010. július 07-én hatósági ellenőrzési eljárást indítottam a takarékszövetkezetnél.

Az ellenőrzés a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNBr.)

- fizetési művelet lebonyolításának általános szabályai közül a fizetési megbízás átvételére, azonosításra, a fizetési megbízás ügyfél felé történő visszautasítására, a fizetési megbízás sorbaállítására, és részteljesítésre, a hatósági átutalási megbízás és az átutalási végzés teljesítésére, valamint a fizetési megbízás teljesítésének határidejére;

- az EGT-n belüli fizetési műveletek lebonyolításának különös szabályai közül a fizetési megbízás átvételének időpontjára, a fizetési művelet összegének védelmére, a teljesítési határidőre, a fizetési számla javára kezdeményezett fizetési művelet pénzforgalmi szolgáltatók közötti teljesítésére, az értéknapra, valamint a fizetési művelet összegének a kedvezményezett rendelkezésére bocsátására;
- az egyes fizetési módok részletes szabályai közül: a csoportos beszédre és a fizető fél által a kedvezményezett útján kezdeményezett fizetésre

vonatkozó rendelkezései betartásának vizsgálatára terjedt ki.

Az eljárás keretében a takarékszövetkezetnél 2010. augusztus 24 - 27. időszakban lefolytatott helyszíni ellenőrzésről és annak megállapításairól 2010. szeptember 17-én készült, MNB/019141/2010 iktatószámú jegyzőkönyvre a takarékszövetkezet nyilatkozatában jelezte, hogy észrevételt nem tesz, a jegyzőkönyvben foglaltakat elfogadja.

Az ellenőrzés során a takarékszövetkezet által rendelkezésre bocsátott adatok, pénzforgalommal kapcsolatos dokumentumok, valamint a takarékszövetkezet ellenőrzési jegyzőkönyvre adott nyilatkozata alapján megállapítottam, hogy a takarékszövetkezet az alábbiakban részletezettek szerint megsértette az MNBr. előírásait:

1. A takarékszövetkezet 2010. március 01-től hatályos keretszerződése (Általános Üzletszabályzat, a továbbiakban Üzletszabályzat) a fedezetlen fizetési megbízásokról akként rendelkezik, hogy hatósági átutalás, átutalási végzés és felhatalmazáson alapuló beszédés esetében a fedezet beérkezéséig, legfeljebb azonban 35 napig vállalja azok sorbaállítását. Csoportos beszédések esetében 4 munkanapos sorbaállítást vállalt a takarékszövetkezet, egyéb fizetési módok esetében pedig csak az ügyfél és a takarékszövetkezet között kötött külön megállapodás esetében vállal sorbaállítást.
 - a) A takarékszövetkezet erre irányuló megállapodás hiányában a rendszeres átutalási megbízásokat fedezethiány esetén 35 napig sorbaállította a vizsgált időszakban. Ennek következtében a fizetési megbízásban szereplő terhelési napon fedezettel nem rendelkező rendszeres átutalások az ügyfél rendelkezése nélkül kerültek sorbaállításra, amivel a takarékszövetkezet megsértette az MNBr. 8. §-a (1) bekezdésének előírását.
 - b) A takarékszövetkezet az Üzletszabályzatában az MNBr. 8. §. (2) bekezdése szerint 4 munkanapos sorbaállításról állapodott meg ügyfeleivel a csoportos beszédési megbízások esetében. A vizsgált időszakban azonban az esetek túlnyomó részében a keretszerződésben foglalt megállapodástól eltérve nem várta meg a megállapodás szerinti sorbaállítási időszak végét, hanem már egy munkanap elteltével visszautasította a megbízást, amivel megszegte az MNBr. 7. §-a (4) bekezdésének előírását.
 - c) A takarékszövetkezet a felhatalmazó levélen alapuló beszédéseket az általános szabályként alkalmazott Üzletszabályzat alapján számlafedezetlenség esetén minden esetben 35 napig, illetve a fedezet beérkezésének napjáig sorbaállítja, azonban befogadott és nyilvántartásba vett olyan felhatalmazó leveleket is, amelyek az általános szabálytól eltérő sorbaállítási rendelkezést tartalmaztak. Így befogadott olyan felhatalmazásokat is, amelyekben az ügyfél az MNBr. 34. §-a (3) bekezdésének c) pontja szerint meghatározta a sorbaállítás feltételeit, és kifejezetten akként rendelkezett, hogy fedezethiány esetén nem kéri a megbízás sorbaállítását. E miatt esetenként olyan beszédési megbízás is teljesítésre, vagy részteljesítésre (lásd 2. pont) került a sorbaállítás ideje alatt, amelyknél az ügyfél nem kérte a fizetési megbízás sorbaállítását. A takarékszövetkezetnek e fizetéseket sorbaállítás helyett az MNBr. 7. §. (3) bekezdése értelmében vissza kellett volna utasítania a benyújtó felé.
2. A takarékszövetkezet a fedezetlen megbízások részteljesítéséről az Üzletszabályzatában rendelkezik. E szerint csak a jogszabály alapján sorba állított fizetési megbízások esetén jelzi, hogy részteljesítés is lehetséges, a felhatalmazó levélen alapuló beszédések részteljesítésére külön nem tér ki. A takarékszövetkezet számlavezető rendszere a felhatalmazó levélen alapuló beszédések esetében azonban megállapodás hiányában is automatikusan részfizetést teljesít, megsértve ezzel az MNBr. 8. §-ának (4) bekezdésében előírtakat. A részteljesített megbízások esetenként összefüggtek a hibás sorbaállítási gyakorlattal.

3. A takarékszövetkezet az ügyfelei javára beérkező postai készpénzátutalások fedezetét és az ehhez tartozó részletező információkat a levelező bankján keresztül kapja meg. A levelezőbank a Postával történő elszámolás munkanapján mind a fedezetet, mind a részletező információkat átadja a takarékszövetkezet részére oly módon, hogy az ügyfelek jóváírásához szükséges részletező információkat a levelezőbank kirendeltségeként külön-külön állítja elő és elektronikus levélben a takarékszövetkezet központjának a rendelkezésére bocsátja. A takarékszövetkezet központja a részletező információkat haladéktalanul továbbítja a kirendeltségekhez, amelyek azt a kedvezményezettek fizetési számláin manuálisan, az információ beérkezése munkanapját követő munkanapokon írták jóvá a jóváírással megegyező értéknapon. A munkaszüneti napok hatása miatt a vizsgált 5 munkanapon beérkezett postai készpénzátutalások jóváírása során néhány esetben négy napi, több esetben három napi, szintén néhány esetben kétnapi és az esetek több mint felénél egynapi kamatveszteség érte az ügyfeleket. A jóváírt fizetések mintegy felénél a tárgynapi teljesítésre meghatározott befogadási határidőn túl került sor a jóváírásra, így az ügyfelek esetenként a kamatveszteség napjait meghaladóan nem tudtak a takarékszövetkezethez beérkezett pénzüket felett rendelkezni. Mindezek miatt a takarékszövetkezet megsértette az MNBr 20. §-a (2) bekezdésének és a 21. §-a (1) bekezdésének előírásait.
4. A bejövő csoportos beszédések során esetenként a takarékszövetkezet nem várta meg a fizetési megbízáson szereplő terhelési napot, hanem már a beszédési megbízás beérkezésének napján megterhelte ügyfele számláját és elküldte azt a BKR-ben a kedvezményezett részére. E miatt a takarékszövetkezet megsértette az MNBr. 5. §-a (1) bekezdésének előírását.

A fenti szabályszegésekre tekintettel az MNBtv. 29/C. §-ának (1) és (4) bekezdése, valamint az MNBtv. 29/A. §-a alapján alkalmazandó, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 94. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja, valamint az MNBtv. 29/D. § (1) bekezdése alapján a takarékszövetkezetet a rendelkező részben foglaltak szerint köteleztem a jogszabálysértések megszüntetésére, valamint a bírság megfizetésére.

Az intézkedés meghozatalakor tekintettel voltam a feltárt jogszabálysértések jelentős számára és jellegére, utóbbin belül különös tekintettel a jelen határozat (továbbiakban: Határozat) indokolás része 1. pontjának c) alpontjában foglaltak szerint a felhatalmazó levélen alapuló beszédési megbízásoknak a fizető fél rendelkezése ellenére történt sorbaállítására, valamint a 3. pontjában kifejtett postai készpénzátutalási megbízások jóváírásának rendszerbe épített, üzemszerű késedelmes teljesítésére. E hibákat a Határozat indokolás rész 1. pontjának c) alpontjában szereplő jogszabálysértések esetében a fizető fél rendelkezése ellenére történő eljárás miatt, a 3. pontban foglaltak esetében az érintett tételek teljeskörűségéből fakadóan súlyosnak ítélt meg. A bírság összegének meghatározásakor enyhítő körülményként vettem figyelembe a takarékszövetkezet mérlegfőösszege alapján az országos pénzforgalomban betöltött csekély szerepét, továbbá a jogszabálysértéssel vagy mulasztással előidézett kockázatok és az ügyfeleknek okozott kár alacsony mértékét, valamint azt, hogy a takarékszövetkezet részéről rosszhiszeműség nem volt megállapítható és az ellenőrzés során együttműködő magatartást tanúsított.

Jelen határozatom a már hivatkozott jogszabályokon, az MNBtv. 29/C. §-ának (1) és (8) bekezdésén, 29/D.§-a (1) bekezdésén, valamint a Ket. 71. §-ának (1) bekezdésén, 72. §-ának (1) bekezdésén, 110. §-ának (1) bekezdésén, 125. §-ának a) pontján, 126. §-án, 127. §-a (1) bekezdésének a) pontján, 131.§-ának (1) bekezdésén, 132. §-án és 138. §-án alapul.

A fellebbezés jogát, illetve a határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az MNBtv. 29/B. §-ának (3) bekezdése zárja ki, illetve biztosítja.

Simor András
a Magyar Nemzeti Bank elnökének
nevében és felhatalmazása alapján

Király Júlia
alelnök